

LAURA JUAN
ALCANAR

Cap a l'any 1.835 les forces carlines van assetjar molts municipis del Baix Maestrat i del sud de Catalunya. La guerra va ser especialment dura en aquest territori. Al poble d'Alcanar quedava destruït part del patrimoni històric i cultural com a conseqüència dels enfrontaments entre el partidarís i retractors al tro d'Isabel II d'Espanya.

Els carlins irromperen amb foc l'església de Sant Miquel, i l'arxiu musical que es trobava a la parròquia desaparegué sota les cendres. Però la generositat del compositor vinarossenc José Gavalda i la seva estima per la música van fer que durant els darrers anys, el poble recuperés part de la seva història musical.

L'escultor canarèu Miquel Gisbert va demanar a Isabel II d'Espanya, temps després d'aquests saquejos, l'adquisició d'instruments musicals per a formar una banda de música. Així ho explica Josep Matamoros (canonge, periodista i historiador) al llibre, *Historia de mi pueblo*, publicat l'any 1.922.

En aquell temps, també el mossèn de l'església Agustí Figueres, va ser un dels principals artífexs a l'hora de recuperar l'arxiu musical i la història del municipi

El clarinet de tabak i inscrustacions d'ivori és l'únic que es conserva al municipi avui en dia

amb l'ajuda de Gisbert.

Finalment la reina Isabel, anomenada castissa i també coneguda com la ninfomana, concedí al poble una vintena d'instruments, entre els que destaquen uns timbals, una caixa, un bombo, diversos trombons, saxofons i clarinets, entre d'altres, que finalment van fer cap a les escombraries. A dia d'avui només hi ha coneixement d'un clarinet fet de fusta de tabak i guarnit amb incrustacions d'ivori, d'origen francès. Aquest instrument es troba a casa d'un exdirector de la banda del poble, i segons s'explica a diverses publicacions locals, el clarinet fou regalat.

Referències

La primera publicació que parla de l'existència d'aquest clarinet és la del canonge, Josep Matamoros. En un dels seus fragments parla de l'arribada d'Isabel II al poble durant el mes de juny i explica que es quedà a dormir al municipi de Roquetes. També fa referència un llibre publicat en motiu del compliment del 150è aniversari de la banda de música del municipi, titulat: *150 anys de música, història de la Banda Municipal de Música d'Alcanar (1845-1995)*. En aquest llibre s'hi poden trobar un

LA MÚSICA FA POBLE

Opinió

El clarinet forma part de la història del poble i ha de ser l'Ajuntament qui el tingui



MIGUEL CABALLÉ
Veí del poble

He dedicat part de la meua vida a investigar la història del meu poble. Sóc un gran aficionat a la música. He format part de grups musicals i orquestres, xarangles i bandes de música. Tot el que he après ho he intentat transmetre als joves i les joves que he preparat musicalment i que avui són músics professionals.

Des de fa anys sóc coneixedor de l'existència del clarinet que Isabel II va donar al poble d'Alcanar. Aquest instrument, l'únic que es conserva de tots els que va regalar, es troba a casa d'un músic de la banda. Però cap veí, encara que sigui músic i tingui coneixements musicals, no pot disposar d'una peça d'aquestes característiques, perquè això forma part del patrimoni del poble.

El 2001 vaig formular una acta de compareixença a l'Ajuntament per tal que recuperés el clarinet. Però fa molts anys que lluito per tal que l'instrument sigui part del poble i estigui exposat a la Casa de la Vila, per tot el valor que té i perquè forma part de la nostra història. Crec que al final les meves paraules i esforços han de servir perquè això sigui una realitat.

De Reus a Madrid Destronada pel general Prim

El general Prim (1814) va encapçalat la Revolució de 1868 coneguda com la Gloriosa, que va suposar el destronament d'Isabel II i l'inici del Sexenni Democràtic. En plena revolució, el general va acabar cridant 'Fora els Borbons' i de Reus va anar a Madrid on va fer una entrada triomfal com mai abans vista. Es diu que els reusencs van increpar a Prim per haver-los portat l'agitació i consegüent repressió, i el coronel es va dirigir als seus conciutadans i els va assegurar que allà mateix on l'increpaven li aixecarien una estàtua. Després de la Revolució de 1868 es va convertir en un dels homes més influents en l'Espanya del moment, patrocinant l'entronització de la Casa de Savoia en la persona d'Amadeu I. Va morir assassinat poc després.

l·listat de tots els instruments donats per la reina i diverses fotografies del clarinet que es conserva.

Segons ha fet saber al diari l'alcalde d'Alcanar i regidor de la Banda Municipal de Música, Joan Roig, «es tracta d'una peça d'un valor incalculable, però l'instrument està custodiat per l'exdirector de la banda, José Quiles».

El llibre de la Banda Municipal de Música explica que aquest clarinet fou donat pel músic Samuel Gisbert al mestre Quiles. Però, si la reina donà el clarinet a la banda del poble, l'instrument hauria de ser patrimoni del poble?

L'alcalde ha volgut assenyalar la importància en l'adquisició d'una peça d'aquestes dimensions i les seves «perspectives de futur per dissenyar un espai museístic a la Casa O'Connor. Però, de moment no hi ha un lloc per a guardar una peça d'aquestes característiques» ha explicat.

L'entitat musical ha justificat en tot moment a través de les seves publicacions que l'instrument es troba a càrrec del mestre i «probablement es decidís buscar a alguna persona per a que és fes cura» degut a l'estat de conservació en la que es trobava en el moment que li fou otorgat.

Antiguitat

Quan la reina Isabel arribà al municipi d'Alcanar ja hi havia constància de que el municipi havia tingut una banda musical. Així ho explica l'escriptor Josep Matamoros al llibre al que hem fet referència en aquesta publicació. Llavors, cal preguntar-se si la data de formació de l'entitat (170 anys), és correspondria amb els seus orígens reals.